

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

REDAKCJA Częstochowa, II Aleja № 38, telefon № 50,

ADMINISTRACJA Częstochowa, II Aleja № 43.

Warunki prenumeraty i ogłoszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7—8 wieczorem.

Administracja „Gońca Częstochowskiego” przeniesioną została do
kantoru drukarni F. D. Wilkoszewskiego II Aleja Nr. 38.

2-ga Aleja № 43.

TEATR „ODEON”

W. Krzenickiego (Najstarszy w Królestwie) Od Środy 13 do Piątku 15 Lipca (łącznie)

Zupełna zmiana programu!

Słoneczna Madera (zajmujące widoki z natury) **Straż ogniowa w Kairze** (ciekawe zdjęcia z natury) **Młoda opiekunka** (dramat w wykonaniu najlepszych artystów scen włoskich) **Wszystkie** **MeNe w hotelu zajęte** komiczna przygoda w 10 obrazach **Więzień złotej wyspy** (dramat historyczny z czasów Ludwika XI-go w wykonaniu najlepszych artystów „Zjednoczonych Teatrów Paryskich”) **Przyjaciele z najpy** (komiczny)

Zmiana programu w każdą **środę i sobotę.** W Kalloskopach wystawiono: nową serję widoków z podróży.

— — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach. — —

Teatr „ODEON”

RESTAURACJA **Wacława ŚWIDERSKIEGO**

Aleja II róg Teatralnej (1-sze piętro).

zawiadamia Szanownych Gości, że dziś i codziennie grywa

Kapela Węgierska

Początek o godzinie 8-ej wieczorem.

Z szacunkiem Wacław Świdorski.

Stroiciel Fortepianów i Pianin **TEOFIL TYFLEWSKI**

przeprawił się na ul. Aleksandrowską
(Wąły № 14 d. Sucheniego obok synagogi)
przy drodze Z. W. W. 4-1-1462

KALODONT

Niezbędny krem do zębów

Utrzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.

W ZŁADAC WSZĘDZIE.

5cc

DENTYSTA

Michał Rozenowicz powrócił

przyjmuje od godziny 10 do 1 i od 3 do 7 wieczorem.

II-ga Aleja Nr. 33 dom p. Piaseckiej.
7-1-1470

Do 10 Sierpnia Kancelaria

Gimnazjum CZ. BAGIENSKIEGO
(Szkoła 10) otwarta będzie we wtorki i piątki od godz. 10 do 12. Po tym terminie co dziennie od 9 do 2. Egzamina poprawkowe i wstępne zaczynają się 25 Sierpnia. Początek roku szkolnego 2 Września.
CZ. BAGIENSKI. 6-1-1368

LECZNICA

chorób zębów i jamy ustnej

M. PUCHAŁSKIEGO

w Częstochowie III aleja. 57 wprost kościoła po Marjavit. Zarządzający lekarz d-ta **B. MUSZYŃSKI** przyjmuje codziennie od 9 z rana do 8 wieczór

DENTYSTA

FILPOWICZ

KATOLIK

II Aleja Nr. 24, w Częstochowie.
Przyjmuje codziennie od godz. 9 do 1, i od 3 do 7 p.p. 1428-3-2

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 p. p.

I Aleja Nr. 8 pierwsza piętro dom p. Rygockiej.

LEKARZ-DENTYSTA

GREJNIEC

wyjechał
powróci w początkach Sierpnia

Pierszorzedny w Częstochowie

Zakład fotograficzny

W. Wesołowskiego

II Aleja Nr. 26. róg

Teatralnej

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD ARTYSTYCZNY RZEZBIARSKO-KAMIENIARSKI I SZTUKATORSKI

CZĘSTOCHOWA

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Egzystuje od 1887 r.

Telefon 260.

WYKONYWA RZEZBY, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE I KOŚCIELNE.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki i stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu.

CENY NAJPRZYSTĘPIEJSZE.

RYDZEWSKI i S-ka

Biurowo Techniczne w Częstochowie, Teatral. 13

TELEFON № 1.

Instalacje (światlenia elektrycznego, przenoszenia siły i prądu na odległość. Oświetlenia młynów, tartaków, fabryk. Kanałizacja, wodociągi, centralne ogrzewanie. Skład materiałów technicznych i elektrotech.

Brak ludzi.

Ostatnie lata obok nowych prawie form życia przyniosły nowe wymagania. — Przed pięciu — sześciu laty z powodów od nas niezależnych nie mieliśmy wcale wielu, bardzo wielu instytucji niezbędnych w obecnym stadium rozwoju naszego społeczeństwa, nie też dziwnego, że gdy te powstawać zaczęły, ujawnił się brak odpowiednich ludzi do ich poprowadzenia.

W owym okresie naszego rozwoju, okresie pożądań i pragnień, pożądaliśmy i pragnęliśmy wszystkiego, od najmniejszej choćby ulgi w ustawach stowarzyszeń istniejących począwszy.

Marzyli więc wszyscy o możności jednoczenia się dla tworzenia nowych form pracy społecznej.

Lecz trudno uczuć się wtedy, gdy jedynie marzyć było wolno. To też, gdy powiał prąd cokolwiek bardziej orzeźwiający, powstawać zaczęły placówki pracy, lecz w ich łonie nie było nikogo, kto by umiał zrealizować korzyści, z możności wspólnej pracy wypływające.

Nie dziwno: lata pożądań podsuwały nam setki pragnień, setki myśli których urzeczywistnienie wydawało się być łatwym, trudno więc było wybrać jedną z nich i oddać się jej niepodzielnie.

Nikt też, lub prawie nikt, nie poświęcał się wyczerpującemu badaniu tych lub owych zjawisk społecznych.

Jeżeli zdołał się w owym czasie wykształcić chociaż jeden nieprzeciętny kooperatysta, to możemy zaliczyć do nader szczęśliwych przejawów.

Lecz okres obecny ujawnił już brak odpowiednich kierowników w wszystkich prawie dziedzinach pracy gromadnej.

Nie mają odpowiednich kierowników ani związki zawodowe, ani stowarzyszenia oświatowe, ani instytucje spółdzielcze.

Utyskują ludziska w prasie nawet, na uniwersalność wielu działaczy społecznych, nikt zaś nie pomyśli o tem, że trzeba zabrać się do pracy systematycznej w tym kierunku.

Chcąc prowadzić jakiegokolwiek stowarzyszenie, jakiegokolwiek instytucję po drodze właściwie, należy poznać wszystko, co w tym kierunku zrobiono gdzie indziej; w przeciwnym bowiem razie będziemy szli omackiem, utykając i zmuszając innych do utykania po drodze.

Teraz w porze wyjazdów na wycieczki, moglibyśmy, jakichkolwiek powołano do prowadzenia spraw różnych instytucji, ijechać tam właśnie, gdzie wiele nauczyć się mogli, skąd wiele nowych myśli dla naszej pracy zbiorowej przywieźć mogli.

Stowarzyszenia nasze powinnyby pomyśleć o tem, że koniecznie trzeba wysłać członków zarządu do krajów oświeconych i dalszych po naukę, która siewicie im się opłaci.

K. L.

NASZE NIEDBALSTWO.

Pierwsze wrażenia zająć w uniwersytecie lwowskiem zapanowały w prasie słowiańskiej stanowczo na niekorzyść Polaków, a więc przez czas dłuższy — zanim prawda na wieńcach wyjdzie — opinia słowiańska będzie po stronie Rusinów. Pierwszą wiadomością były telegramy prywatne (wcale nie z biura korespondencyjnego pochodzące), które doniosły, że polscy studenci napadli na młodzież ruską, wychodzącą z uniwersytetu i pierwsi zaczęli do niej strzelać, zabili Kocłę, poczem dopiero Rusini uciekli się do strzałów, we własnej obronie odstrzelaliwując się. Telegramy tej treści pojawiły się zaraz pierwszego dnia w pismach praskich, berneńskich, lublańskich, zagrzebskich. I otem dopiero nadeszły wiadomości, jak przedstawia się przebieg sprawy według relacji urzędowych, a informacje „urzędowe” nie zwykły i tak znajdować wiary.

Rusini mają więc dobrze urządzone biuro prasowe i rozpuścili kłamstwo po świecie wcześniej, nim we Lwowie można było wogóle stwierdzić szczegółowy przebieg zdarzenia. Korespondenci ruscy zabawili się... w prorokowaniu! Do uniwersytetu nie wpuszczano nikogo, śledztwo odbywało się wewnątrz gmachu, do którego nikt nie miał dostępu, a w świat szły już telegramy, opisujące, co się w gmachu działo. W Pradze wiedziano o przebiegu wydarzenia wcześniej, niż we Lwowie! Lwów

dopiero śledził, badał, dowiadywał się, a w Pradze pisano już o tem artykule!

Bądź co bądź, minęło kilka godzin pomiędzy nadejściem telegramów, inspirowanych przez Rusinów, a wyjściem numerów gazet. W ciągu tego czasu mogły być nadejść informacje także polskie — nie nadeszły. A jest we Lwowie polskie biuro prasowe, utworzone za czasów Rady narodowej, które kiedy niekiedy daje znaki życia na... Paryż i Londyn, lecz nie zajmuje się całkiem wpływaniem na opinię publiczną tych, z którymi mamy wspólny parlament i od których głosowania jesteśmy zawisli. Rusini umieją również trafić do Londynu i Paryża, ale urabiają przedewszystkiem stale i systematycznie opinię współobywateli państwa austriackiego, boć w tem państwie, przez jego czynniki, rozgrywają się i decydują ich interesy.

Naszą węgą winą, naszą opieczętością i zaniedbaniem jest, jeżeli prasa słowiańska w Austrii staje po stronie ruskiej. Dziennikarz chwytia wiadomości pośpiesznie, wdzięczny za dostarczenie ich natychmiast, żeby był „aktualnym”, nie może czekać, aż prawda zwycięży własną siłą moralną. To dobre dla filozofów, ale nie dla biura prasowego!

Obchód grunwaldzki — a duchowieństwo polskie.

Pod tym tytułem „Przeгляд Katolicki” zamieścił artykuł, z którego przytoczamy następujący:

„Episkopat polski, wszędzie, gdzie mu mówić i działać było wolno, spełnił obowiązki swój i względem ojczyzny, i względem Kościoła, z własnej inicjatywy bez niczyjzego wezwania uświęcając pasterską powagą i kościelną uroczystością 500-letni obchód Grunwaldki. Uczynili to przedewszystkiem metropolici obu polskich prowincji kościelnych: galicyjskiej i warszawskiej, a uczynili obaj w sposób godny ich gorliwości pasterskiej i ich obywatelskich uczuć, każdy wedle warunków i możności swojej. Uczyniliby to i po za obrębem tych dwóch prowincji polskiego Kościoła, gdyby nie zabrakło możności...
Najdosłojniejszy Metropolita warszawski nakazał we wszystkich kościołach swej archidiecezji publiczne modły i uroczystą sumę z wystawieniem i odśpiewaniem uduchowionego hymnu Ambrojańskiego w dniu 15-ym lipca. Apostolski Arcypasterz lwowski sam w dniu przeznaczonym na obchód grunwaldzki we Lwowie. pontyfikował uroczystą mszę połową, podczas której porwijającą mowę do wielotysięcznego tłumu wygłosił biskup Bandurski. Za przykładem tym poszło wszędzie w kraju naszym i w Galicji duchowieństwo, stając w uroczystym obchodzie na czele ludzi i skupiając go u stóp Pańskich ofiar.”

Nie są nam znane pobudki, które skłoniły księżco-biskupi Ordynariat w Krakowie do odmiennego traktowania tej sprawy. Nie wątpimy, że pobudki te musiały być znacznej wagi, skoro pod ich wpływem w Krakowie staje się jedynie dozwolonym to, co gdzie indziej widzimy nakazane przez Władę kościelną, a zakazanem przez Ordynariat, to czemu gdzie indziej przewodniczą sami biskupi miejscowi. W rzecząc zaś, w których mogą grać wydatną rolę pobudki, ogółowi nieznane i niedające się wyjaśnić, krytyka jest nader niebezpieczną, bo stać się łatwo może niesprawiedliwą.

Ankieta dla uczczenia Orzeszkowej.

Najwznoślejszym pomnikiem twórczości Orzeszkowej jest wpływ jej na pokolenia kobiet współczesnych.

Dzieła zmarłej autorki były tym dżwonek, który budził śpiące umysły, zaczarowywał do pracy pieszczone ręce pańien, niecił w duszach porwy samodzielnności i jasne uświadomienie potrzeby niezależnego bytu. Ktokolwiek miał sposobność wysłuchać spowiedzi najwybitniejszych naszych pisarek (z Marją Wysslouchową na czele), pracownic i działaczek na wszystkich polach, ten wie, dla jak wielu z pomiędzy nich bodźcem był los nieprzygotowanej do życia Marty i innych bohaterki Orzeszkowej.

Głosy tych kobiet, ujawnione na zebraniach, byłyby najwspanialszym hymnem nad grobem naszej pisarki.

To też w nadziei, że wszystkie zechcą złożyć hołd wietkiej zmarłej i przyczynić się do pracy, rzucającej światło na pola naszej znajomości własnego społeczeństwa, Komisja do spraw kobiecych przy Tow. Kultury Polskiej podejmuje ankietę, której wyniki pragnie ogłosić drukiem.

W tym celu zwraca się do kobiet polskich z prośbą by zechciały odpowiedzieć na następujące pytania:

- 1) Kiedy i w jakich warunkach przysłała Pani do czytania prac Orzeszkowej, zwłaszcza powieści „Marta”?
- 2) Jaki wpływ wywarły one na Nią?
- 3) Czy zaważyły w życiu Jej czynem lub aktem woli doniosłym?
- 4) Czy w otoczeniu Pani nie znalazł się ktoś, dla kogo były one również drogowskazem przyszłości?

Odpowiedzi do 17 listopada r. b. włącznie mogą być nadsyłane pod adresem pań: Cecylii Walewskiej (Chmielna 56), Izzy Moszczeńskiej (Piękna 45-a) i Julji Dicksteinowej (Marszałkowska 117) w Warszawie.

50-letni jubileusz Banku Państwa.

W dniu 15 lipca r. b. a więc jutro Bank Państwa, obchodzi uroczystości jubileusz 50-letniego swego istnienia.

Bank ten został założony na mocy ukazu cesarza Aleksandra II z dnia 31 maja 1860 roku zamiast państwowego banku handlowego, którego początek datuje się od 1817 r., i państwowego pożyczkowego (zajemnawo) Banku. Na zakładawo kapitał Banku Państwa przeznaczono wtedy z kapitałów skasowanych instytucji 15,000,000 r., i oprócz tego 1,000,000 rb. na kapitał rezerwowo.

Operacje banku były wprowadzane stopniowo najpierw w głównym zarządzie, a następnie w jego prowincjonalnych bankach i oddziałach.

Pierwotnie Bank Państwa został powołany do życia jedynie dla ożywienia handlowych obrotów i utrwalenia pieniężnego systemu kredytowego; z biegiem jednak czasu choć powoli, ale jednak stale zadania jego powiększały się i rozszerzały, obejmując wszystkie dziedziny życia ekonomicznego, jako to, przemysł, handel i gospodarstwo rolne.

Podług § 1 nowej ustawy Banku Państwa, opublikowanej na 1 stycznia 1906 roku, cel jego obecnie spoczywa w ułatwianiu pieniężnych obrotów, współdziałania za pomocą krótkoterminowego kredytu handlowi, przemysłowi i rolnemu gospodarstwu, jak również w utrwalaniu pieniężnego systemu, i środki własne znacznie zostały powiększone, bo kapitał zakładowy do 50,000,000 rb., i rezerwy do wysokości 5,000,000 rb.

W obecnej dobie Bank Państwa jest najpoważniejszą instytucją bankową w państwie, która przez swoje oddziały i kantory, oraz liczne kasy powiatowe, dokonywa obrzmych obrotów handlowych i pobierając umiarkowane procenta, jest najtańszą instytucją kredytową.

Z reform, jakie przeprowadził Bank Państwa w ciągu swego istnienia, najpoważniejszą jest reforma z 1895 roku, zasadażca się na rozszerzeniu działalności bankowych na gospodarstwo rolne, stanowiąc po dziś dzień podwaliny bytu najszerszych mas ludowych. Polzyczki na zastaw zboża, na kupno maszyn i inwentarza, oraz na środki obrotowe, stały się dobrodziejstwem dla rolnika. Również wprowadzenie rachunków warunkowych (zyro-konto) i przyjmowanie od ekspedytorów opłat celnych znaczne przyniosły dogodności, pierwsze przy wzajemnym rozliczaniu się firm handlowych i przemysłowych pomiędzy sobą a drugie w stosunkach ekspedytorów z komorami.

Wprawdzie biurowa formalistyka czasami utrudnia bardzo załatwianie interesów w Banku, szczególnie w powodu nieprzestrzegania tam maksymy, że czas to pieniądz, jednak formy działalności naganają się powoli do ducha czasu, i poziom umysłowy pracowników stale postępuje naprzód. Szczególniej w ostatnich latach ujawnia się ten zwrot ku lepszemu, może być od chwili, kiedy i na wyższych stanowiskach w centralnym zarządzie stanęły osoby, obznajmione z wymaganiami praktycznego życia.

Zasluguje na szczególną uwagę zainteresowanie się Banku Państwa, oraz zarządu do spraw drobnego kredytu sprawami gospodarstwa rolnego; zainteresowanie to może przynieść nieobliczo-

ne korzyści rolnictwu, a przez nie państwu, jeżeli za projektami nastąpią czynny, zmiierzające do reform w handlu zbożowym. Według zasad prawdopodobności należy się spodziewać w tym względzie pewnych zmian ku dalszemu doskonaleniu się Banku państwa, gdyż nowy jego kierownik, głównozarządzający p. Korszyn, zapowiada swą sprężystością, znajomością rzeczy i przenikliwością potrzeb, cały szereg zamiarów, które poprowadzą Bank Państwa dalej po drodze postępu tak pod względem technicznym, jak i ideowym.

Boleszczyc.

Dajemy głos!

W № 9 „Gońca Częstochowskiego” zamieszczono artykuł p.t. „Dajemy głos”, na który należy odpowiedzieć.

Szanowny autor zbyt jednostronnie zaznacza swoje poglądy o zależności chrześcijan pod każdym względem od żydów. W rękach i posiadaniu chrześcijan znajduje się 90% majątków ziemskich z których powstaje wszystko, jako to: chleb, kasza, cukier, herbata, kartofle, mięso, wlna i t. d. Dopiero nasz rolnik, ten właśnie pierwszy właściciel tych produktów, nie mając odpowiedniego źródła zbytu swojego towaru, sprzedając go lub oddając w pośrednictwo żydom, albo wypożyczając za czas do żydów pieniądze na niedojrzały jeszcze towar.

A zatem, mając to wszystko pierwotnie w rękach my — chrześcijanie możemy nie dopuścić obcego pośrednictwa, a to przez tworzenie po miastach naszych związków kooperatywnych, czyli współdzielczych, których już wiele istnieje — lub korzystając z już istniejących licznych Spółek włościańskich. Za ich bowiem pośrednictwem możemy nabywać do swoich sklepów niezbędne nam produkty z pierwszej ręki bez pośrednictwa żydowskich kapitałów, i chociaż w tej głównej gałęzi wybić się z pod zależności żydów, gdyż w rzeczy samej rolnik nasz, chrześcijanin, wszystkie produkty posiada; żydzi zaś mają spryt do pośrednictwa i pieniądza, i chociaż by go się przez swoje niedołęztwo boimy.

Otóż gdyby nasze społeczeństwo zrozumiało nareszcie swój własny interes i przystąpiło najliczniej do wymienionych wyżej Spółek, to wtenczas nikt nie śmiałby powiedzieć ani napisać „Milczec”, ani nie groziłby podwyższeniem cen produktów o 50 procent i wtenczas kapitały w rękach żydowskich będące stałyby się dla nas martwym, tak, jak przewidywane jest nasze próchnienie.

Z. Tarczyński.
E. Rybacki.

KRONIKA.

— Obchód Grunwaldzki w Częstochowie.

Nadchodzi więc rocznica dnia wielkopomnego.

W dniu tym, przypadającym jutro, w nowym kościele św. Rodziny o godz. 9 rano urządzona będzie uroczystość Grunwaldzka. Odprawiona będzie przedewszystkiem uroczysta Msza św., podczas której wygłoszone zostanie na temat pokrewny kazanie, procesja z litanią do Wszystkich Świętych oraz odśpiewany będzie hymn dziękczynny „Te Deum laudamus”.

Naturalnie całe miasto, każdy, kto się czuje krwią i duchem z Ojczyzną związanym, weźmie w tem nabożeństwie udział i ten zazwyczaj swą łączność serdeczną z tymi, którzy przed lat półtyściami zgnieśli nawalę krzyżacką.

Grunwald to święta pamięć, to pieśń seraficzna, to uroczysty hejnał całego narodu. To wielkie święto naszej przeszłości. Więc jeśli chcemy wziąć w niem udział, jeśli chcemy stanąć wespół duchów zwyciężczych naszych praodców — to w dniu tym połączmy się wszyscy, celem uczczenia podniosłej chwili.

Nie wątpimy że pierwsze nie naruszą świętości chwili nasze instytucje finansowe, wszelkie banki i towarzystwa kredytowe, wiedząc, że one ruch interesom wszelkim nadają i, jeśli one, chcąc dzień uczcić, czynności zawieszają, to tem sprawniej, że dalsze ogniska ruchu handlowego na dzień ów przycisną, tworząc uroczysty spokój, w dniu tym pożądany.

Prawdopodobnie w numerze jutrzejszym będziemy już mogli decyzje tych instytucji podać do wiadomości ogółu.

— Osobiste.

W dniu dzisiejszym opuszczają nasze miasto przenosząc się na stałe do Radomia pp. dr-wo Basinscy. Wyjazd ten wywołuje nieklamany żal w dość rozległych kołach miejscowego towarzystwa, szczególnie w sferach, zajmujących się filantropią, gdzie d-rowsa Basinska gorąco i szczerze na pożytek bliźnich siły swe i środki oddawała. Dr. Basinśki, lekarz wojskowy podczas swej zarówno urzędowej, jak i prywatnej praktyki zdołał zaskarbić sobie ogólną sympatię. To też, powierzamy, żal ogólny żegna odjeżdżających.

— Kara prasowa.

General-gubernator warszawski skazał redaktora „Kurjera Czesłochowskiego” p. Józefa Siecińskiego, na grzywny rb. 50, za wydrukowanie w № 125 „Kurjera” artykułu pod tytułem „Ocześnie najsłabszego prawa w świecie”.

— Ze sportu.

We wtorek w Moskwie rozegrane zostały dwie największe nagrody sezonu „Wschrochowskie Derby” i nagroda „Cesarska”. Przyjmujący udział w Derby, ogier „Kartacz” ksiądz Lubomirskich, dosiadany przez zięcią Winkfielda, tym razem zawiódł oczekiwania, zajął bowiem w wyścigu 3 miejsce za „Tezejem” Rodzianki i „Brahmą” Łazarzewów. Z powodu choroby klacz „Jasna Pani” w nagrodzie Cesarskiej nie brała udziału.

— Ze szkolnictwa.

Ministerjum oświaty zamierza od jesieni r. b. przedsięwziąć szereg inowacji w szkołach średnich.

W związku z zamiarem wprowadzenia gimnastyki wojskowej—ministerjum zwróciło uwagę na braki sal gimnastycznych w szkołach średnich.

Postanowiono też wykorzystać palenie tytoniu; za palenie papierosów, młodzież szkolna karana ma być surowo, nawet wydalaniem ze szkoły.

Wzbronione też będą przechadzki po g. 9 w. bez opieki rodziców.

Nadto zwrócono uwagę, że zwierzchność szkół średnich nie zobowiązuje uczniów do noszenia biletów uczniowskich z wydrুকowaniem w nich przepisani o do zachowywania się na ulicy i t. d.

Noszenie przez uczniów ubrań cywilnych lub mieszanych—będzie najsurowiej wzbronione.

— Podatek zamiast służby wojskowej.

Przy ministerjum skarbu obraduje komisja, utworzona umyślnie do rozważenia projektu ustawy o podatku wojskowym.

Podatek ten jakeśmy już wspominali o tem pokrótce—opłacać mają wszyscy, zaliczeni przy powołaniu do obu kategorii pospolitego ruszenia, uwołnieni od powinności wojskowej podczas powołania lub po przyjęciu na służbę czynną, uchylający się od powinności wojskowej, a którzy już w wojsku służyć nie mogą wobec przekroczenia lat 34 wieku podczas ich wykrycia, wszyscy, którzy się poddali operacjom i nie przyjęci zostali do wojska jako niezdolni do noszenia broni.

Podatek ten składać się ma z podatku zasadniczego, uzupełniającego i opłacanego przez rodziców.

Podatek zasadniczy opłacać mają wszyscy, wyszczególnieni powyżej, uzupełniający zaś—wszyscy opłacający podatek dochodowy. Prócz podatku uzupełniającego pobierany będzie podatek osobny od rodziców młodzieńców, uwalnianych od powinności wojskowej, o ile dochód, będący podstawą do pobierania podatku dochodowego, przekracza rb. 2000.

Podatek wojskowy pobierany ma być przez lat 4. Podatek zasadniczy przytem wynosić ma rb. 5 rocznie, uzupełniający zaś równać się ma połowie opłacanego przez daną osobę podatku dochodowego.

— Reforma policji

Projekt reorganizacji policji rozważany ma być wkrótce—jak dowiaduje się gaz. „Riecz”—przez umyślną komisję pod przewodnictwem wiceministra spraw wewnętrznych gen. Kutwica; w ciągu przyszłej sesji dumskiej projekt ten ma być złożony do rozważenia Dumie.

— Gratyfikacja na kolei W.-W.

Sprawa gratyfikacji przeznaczonych przez zarząd kolei Warsz. Wied. dla pracowników tej kolei, a raczej nierów-

ny jej podział, nie przestaje zaprzętać umysłów kolejarzy.

Aby uzmysłowić, do jakiego stopnia podział ów jest nierówny,—przytoczymy trzy cyfry, a więc: pobierający rocznej pensji rubli 200 stróż stacyjny dostanie rb. 6, przeciętny urzędnik biurowy pobierający rocznie rb. 800, dostanie rb. 25, a panowie naczelnicy pobierający po 6—8 tys. rubli, dostaną po 1,200—1,600 rb.

Rozgrzywanie pracowników wywołuje głównie ta okoliczność, że po strajkach ekonomicznych roku 1905 zarząd D. Z. W. W. obiecał fundusz gratyfikacyjny dzielić w stosunku procentowym równym do pensji.

Wobec tego znaczna ilość pracowników liniowych postanowiła nierównomiernie podzielonej gratyfikacji nie przyjmować.

— O imiona katolickie.

Wiele imion katolickich przy sporządzaniu metryk w języku urzędowym przypomina brzmienie rosyjskie, co wywołuje szereg nieporozumień natury prawnej. Na żądanie departamentu wyznań obcych kolegium duchowne rzymsko-katolickie w Petersburgu opracowało spis imion katolickich, dawanych przy chrzcie. Spis ten rozpatrzony został przez Cesarską akademię nauk z dokonaniem przekładu imion na brzmienie rosyjskie. Władzom duchownym w Królestwie Polskiem polecono przy sporządzaniu metryk kierować się tym spisem, przyczem imiona, nie wywołujące żadnych wątpliwości, polecono wnieść do aktów stanu cywilnego tylko w języku rosyjskim, w innych zaś wypadkach, o próbie wpisania imienia katolickiego w języku rosyjskim polecono w księgach dodawać je w brzmieniu oryginalnem lub też w brzmieniu, użytym w spisie imion.

— Cyrkularz o weselach żydowskich.

Ministerjum spraw wewnętrznych, uwzględniając widocznie zyczenia jzajdu rabinów, rozesał okólnik do gubernatorów, ażeby domagali się od rabinów ścisłej kontroli nad ślubami żydowskimi. Mają oni żądać od biorących ślub legitymacji i pozwolenia od rabina w miejscu urodzenia pana młodego na wstąpienie w związek małżeński, oraz wpisać natychmiast do paszportu notatkę o ślubie. Obustronnie te wywołane zostały częstymi faktami poligamji wśród żydów.

— Statystyka bawełny.

W ciągu czasu od 14 czerwca do 14 lipca r. b. W składach w Moskwie znajdowało się 40379 bel bawełny amerykańskiej i 14454 bel bawełny krajowej z czego sprzedano 34671 bel bawełny amerykańskiej i 13405 bel bawełny krajowej. Razem było bel 54833. W drodze do składów moskiewskiego okręgu było 1454 bel bawełny amerykańskiej i 3293 bel bawełny krajowej, razem 4747 bel. Cały zapas bawełny w okresie sprawozdawczym wynosił 59670 bel, z czego sprzedano 52913 bel i nie sprzedano 6757 bel.

W składach fabrycznych w tym czasie znajdowało się: 159,253 bele bawełny amerykańskiej, 20062 bele krajowej, 37634 bele amerykańskiej drugiego gatunku, 9841 bel bawełny egipskiej i 1595 bawełny indyjskiej razem 228385 bel.

— Z sądu.

W poniedziałek, sąd czesłochowski II rewiru sądził sprawę urzędnika kolei Herbsko-Kieleckiej p. M. Marczynskiego za uderzenie w twarz p. W. M. Po rozpatrzeniu sprawy, sąd skazał p. Marczynskiego na 10 dni aresztu policyjnego bez prawa zamiany na karę pieniężną. Pod sądogenous bronił adwokat p. Bugajski, a p. W. Murczykiewicz—adwokat przysięgły p. Wolkowicz.

— Do miłosierdzia

Juz powtórnje zwraca się do nas z prośbą o otworzenie na nią listy składek pani Niez. z Białegostoku, wdowa po artyście dramatycznym, pozostała na czesłochowskim bruku z paroletnią córeczką bez środków do życia. Pragnie ona i zmuszona jest prosić wyjechać z Czesłochow do Białegostoku, gdzie ma krewnych, lecz jechać nie ma za co—nawto nie ma na drogę, zwraca się więc za naszym pośrednictwem do osób liłochowskich o pomoc.

— Znalezione skóry.

W życie p. Bzowskiego, przy ulicy Ciemnej, znaleziono tłumoczek skór, niewiadomo przez kogo porzucony, lub pozostawiony. Po udowodnieniu własności, właściciel może odebrać u p. Bzowskiego.

— Przytłakany wyżeł.

Wyżeł czarnej maści przytłakany jest do odebrania w urzędzie powiatowym.

— Pożar.

We wsi Walisówka w pow. czesłochowskim, w zabudowaniach Wojciecha Banasiaka wynikł pożar, który strawił w płomieniach dom mieszkalny i oborę, nieasekurowane. Straty wynoszą rubli 280. Przyczyna pożaru—władnie urządzenie komina.

— Przez nieostrożność.

Wyrobница, Eleonora Mugaj 22 lat licząca, zamieszkała przy ulicy Krakowskiej 84, powróciwszy do domu wieczorem, przez nieostrożność napila się asencji octowej, wskutek czego dostała strasznych boleści.

Przywołany felczer zaopiniował, iż Mugaj trudno będzie utrzymać przy życiu. Wszelkie środki lekarskie zapobiegawcze, pomimo jaknajstaranniejszej opieki, nie zdołały desperatką przyprawić do przytomności.

— Ze szpitala.

W ciągu dnia wczorajszego w szpitalu miejskim znajdowało się na kuracji: mężczyzn 29 i kobiet 17.

— Aresztowania.

W ciągu dnia wczorajszego aresztowano w naszym mieście osób 3.

Korespondencje.

Noworadomsk.

— Śmierć trzech cieśli.

Jak gdyby epidemia specjalnej choroby, powaliła w ubiegłym tygodniu trzech cieśli, na łóże śmiertelne. Wszyscy trzech powróciwszy do domu z codziennej ciężkiej pracy, poczęli narzekać na silny ból głowy i wymioty, wreszcie każdy z nich skończył życie w kilkanaście minut po zastąpieniu. Pierwszy umarł nagle we wtorek, Aug. Weiss, w czwartek Ant. Stachurski, i wczoraj zaś trzech cieśla Leopold Rudzki, który pracował przy ukończeniu wieży strażackiej, na placu świczen.

Śmierć wszystkich trzech wywarła silne wrażenie w kalach tutejszych cieśli, którzy uważają podobny objaw za epidemję nieznaną choroby.

Dąbrowa.

— Obchód Grunwaldzki.

Dnia 16 b. m. ks. kanonik Augustynik odprawił nabożeństwo żałobne w kaplicy przed ołtarzem Matki Boskiej, o godzinie 8 rano za wszystkich poległych w bitwie pod Grunwaldem. Kaplica będzie przystrojona świerkami, a pośrodku będzie ustawiony katafalk.

Warszawa.

— Robotnicy a sprawa grunwaldzka.

Pracownicy fabryki garbarskiej Horna złożyli nam, z prośbą o wydrukowanie, oświadczenie następujące:

„W 500-setną rocznicę wiekopomnej bitwy, stoczonej na polach Grunwaldu przed zwycięskie wojska króla Jagielly z Krzyżakami, my, pracownicy fabryki garbarskiej A. Horna, w porozumieniu z zarządem fabrycznym, postanowiliśmy dzień 15 lipca uczcić przez uroczyste wstrzymanie się od zajęć, oraz zebranie składki na polskie cele oświatowe”.

Ostatnia poczta.

GRUNWALD a LITWINI.

Redakcja pisma litewskiego w Wilnie „Lietuvos Zinios” w tych dniach otrzymała list od komitetu dla obchodu grunwaldzkiego treści następującej:

„W dniu 15, 16, 17 lipca 1910 roku obchodzić będzie społeczeństwo polskie pięćsetną rocznicę zwycięstwa pod Grunwaldem. Na tej uroczystości pragnielibyśmy powitać i was, bracia Litwini, jako tych, dla których zwycięstwo Grunwaldzkie stanowi również jedno z najważniejszych zdarzeń historycznych. W nadziei, że, jako potomkowie i spadkobiercy t. j., którzy z naszymi przodkami złączeni byli tradycją pięciu wieków, zaproszeniu naszemu nie odmówicie, zapraszamy program uroczystości, oczekując waszego jaknajliczniejszego przybycia.

„Z wysokim poważaniem w imieniu krajowego komitetu dla obchodu Grunwaldzkiego, prezydent miasta Krakowa, jako przewodniczący”.

Redakcja „Liet. Zinios” na zaprosze-

nie powyższe dała odpowiedź telegraficzną w języku litewskim treści następującej:

„Wobec dzisiejszych warunków politycznych i stosunków litewsko-polskich udziału w uroczystościach Grunwaldzkich brać nie możemy. Narodowi polskiemu życzymy szczęścia; Komitetowi dla obchodu Grunwaldzkiego—pomyślności. Za zaproszenie załączamy wyrazy wdzięczności”.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne).

Domniemana katastrofa.

Królewiec 13. Dziś po południu rybacy spostrzegli w pobliżu Królewca tonący wielki okręt. Gdy przybyli na miejsce, w którym widziany był okręt, nie znaleźli nic, coby mogło dać wyjaśnienie. Istnieje przypuszczenie, że zdarzyła się jakaś wielka katastrofa.

„Momus” w Wiedniu.

Wiedeń 13. Kabaret warszawski „Momus” dał tutaj pierwsze i ostatnie przedstawienie. Dalsze przedstawienia miały być odwołane z powodu braku słuchaczy.

Samobójstwo 102-letniego starca.

Budapeszt 13. W miejscowości Stracena odebrał sobie życie przez powieszenie gospodarz Józef Resowszki, liczący 102 lat. Motywem samobójstwa miało być zniechęcenie do życia.

Za podpalenie klasztoru.

Madryt 13. Vilanuwa w Barcelonie został skazany na 14 lat więzienia i 1,750,000 pesetów odszkodowania za podpalenie klasztoru w Los Escalapios podczas zeszłorocznych rozruchów.

Powódź w Szwarzjacji.

St. Gallen 13. Z wielu stron donoszą, że ponownie rozszerza się klęska powodzi. Pod Winterthur wielkie przestrzenie są zalane. Komunikacja kolejowa w kilku miejscach przerwana.

Zawalenie się góry.

Heidelberg 13. W pobliżu Puelhausen wskutek długotrwałej ulewy zawalił się szkarp góry. Liczne domy zasypane ziemią. Zginęło dużo bydła, ludzie wszyscy uratowani.

Powstanie w Albanji.

Saloniki 13. We wsi Bica, w okręgu iumskim, odbyła się bitwa z powstańcami. Ci ostatni odrzuceni. We wsi Gilańskiej stoczono dwie krwawe bitwy. Zginął dowódca Adem Kabasz. Ujęto 8 powstańców i 152 worki z prowinją.

Ujęcie oszustów.

Łódź 13. W Brześciu Litewskim łódzka policja śledcza aresztowała i przewiozła tutaj niejaką Rabinowiczową i jej współnika Roma, którzy usiłowali drogą oszustwa otrzymać od jednego z przemysłowców łódzkich 200,000 rubli.

Bolid.

Radom 13. Przed świtem z szumem przeleciał z południa na zachód bolid w kształcie wielkiego jarzącego balonu koloru błękitnego.

Liga pomocy przemysłowej.

Kraków 13. Dziś przed południem otwarto zjazd Ligi pomocy przemysłowej. Zjazd zagał Andrzej ksiądz Lubomirski, witając licznych reprezentantów Koła Folskiego, oraz rządów wiedeńskiego i krajowego, jako też delegatów przybyłych z Galicji, Poznania, Śląska, Warszawy i z Ameryki. Z kolei wygłoszono szereg mów reprezentacyjnych, poczem rozpoczęły się obrady. Popołudniu odczytane będą referaty.

Strejk kolejowy.

Paryż 13. Rokowania pomiędzy zarządem kolei a robotnikami trwają w dalszym ciągu. Towarzystwa kolejowe składają się do ustępstw. W najbliższych dniach mają się odbyć rozstrzygniące narady.

— Waluty zagraniczne.

Marka = 46.22.

Korona = 39.42.

Fr. = 37.50.

F. szt. = 9.47.

NADESLANE.

Wszystkim przyjaciółom i zycielwim za serdeczne wyrazy pożegnania i zycielwici przesyłając z serca Bóg zapłać składamy przy niniejszem Rb. 25 na sekcję Biblioteczna Towarzystwa Dobroczynności dla Chrzescian.

D-wo Basinscy.

! Ważne dla kupców i przemysłowców! Zdzisław RYLSKI i S-ka

Częstochowa Aleja II № 33 Tel. 93. Biuro reklamacji frachtów kolejowych.

Udziela wszelkich informacji, dotyczących się taryf kolejowych, uskutecznia reklamacje frachtów kolejowych; zakupuje pretensje ewentualnie daje na nie zaliczki.

1465

H. KOCZAŁSKI & Co, Dom Komisowo-Spedycyjny
 Częstochowa, Herby pr., Herby ros i Granica
 Kantor mieści się przy ul. Panny-Maryi Nr. 18w oficynie na lewo (part. c). Telefon 38.
 W zakres operacji wchodzi: czenie i ekspedycja towarów przemyślowych i wywozowych a. warunkach najprzystępniejszych. 418-180-2

„LECH” Kantor Przewozowy
 Aleja 3-cia № 55, telef. 323.
 Uskutecznia szybko i dokładnie przewozy wszelkich towarów z koleji. Kantor otwarty od 9 rano do 7 wieczór. 758

Syndyk tymczasowy masy upadłości Stanisława Trzcieskiego (zakład fotograficzny w Częstochowie)
 Na zasadzie art. 502 Kod. Handl. wzywa wierzycieli wspomnianej masy, aby w terminie 40 - dniowym stawili się osobiście lub przez pełnomocników w kancelarii jego, ulica Bankowa № 6 i oświadczyli, z jakiego tytułu i na jaką sumę są wierzycielami i aby dowody należności swoich złożyli na ręce jego. lub w Kancelarii Sądu Okręgowego w Piotrkowie.
 Piotrków 28 Czerwca (11 Lipca) 1910 roku.
Adwokat przy Sądzie Okręgowym Michał Egierski.

NOWOŚĆ! Kto chce uszanować swoje zdrowie niech używa kawy „FRUKTUS” Kawa owocowa bez kofeiny obecnie jednak udało się zastąpić kawę napojem pod nazwą „FRUKTUS”, który pod każdym względem zastępuje kawę i znacznie przewyższa, takowy jest bowiem: przygotowany z roślin bez domieszki mineralnych i posiada delikatny aromat wzmacnia organizm, ułatwia trawienie i jest smacznym, zdrowym i pożywnym napojem.
 „FRUKTUS” zalecana jest przez wielu profesorów i uznana przez Radę lekarską. Urząd lekarski za № 370. Sposób użycia, jak zwykłej kawy nabywać można we wszystkich Kolonialnych Skle. pach Adr. „FRUKTUS” Częstochowa. II Al. 6. w podwórzu. 17-1-403

Skład Apteczny Wacława Orzeł
 przeniesiony został do domu W-nej Wnorowskiej III Aleja róg ul. Szkolnej

Centralna Stacja Elektryczna w Częstochowie Oddział Instalacji
 Poleca urządzenie instalacji oświetlenia elektrycznego, dostawę, ustawianie i wynajem elektromotorów po cenach najniższych.
 Wszelkie artykuły elektrotechniczne stale na składzie. Projekty i kosztorysy bezpłatnie 670

Dom w Starym Ryнку za 35,000 rb. Aleja II 42 Bielski. 2-1-1464

Obwieszczenie
 Podaje się niniejszym do wiadomości że zabierają się do stanu małżeńskiego

- zamieszkała w Częstochowie inżynier melioracji rolnych p. Julian Laskowski hrb. D. Browa sw. pp. Józefa i Julii Laskowskich z Kozarzewa w Ks. Poznańskim
- zamieszkała w Rajmundowie, p. Nekla w Ks. Pozn. niezamężna p. Ludwika Adamczewska, córka pp. Józefa i Mariji Adamczewskich z Rajmundowa.

Kto by wiedział o jakiej przeszkodzie winien nadesłać w przeciągu czternastu dni potwierdzone przez władze rosyjskie zawiadomienie do król.-pruskiego cywilnego urzędu stanu w Nekli, poczta Nekla (Prov. Posen.) dnia 12 Lipca 1910 r. 1-1-1460

Sklep Kolonialno - galanteryjny egzystujący 45 lat w ruchliwym punkcie z wyrobioną klientelą, z powodu starości właściciela do sprzedania Helman Stary Rynek 29 3-1 1451

Piwiarnie dobrą sprzedam Warszawską z powodu wyjazdu Aleja II 42 Bielski. 2-1-1467

Sprzedam fortepian używany - dobry ulica Krótka Nr. 1 12-1-1461

Dom murowany 2-u pi trowy, sprzedam za cenę rb. 16 000 wiadomość u właściciela ul. Mokra Nr. 14. Pośrednictwo wykł. czone. 1469-3-1

Do wynajęcia zaraz pokój umebłowany III aleja 73 m. wiadomość od 5-7 pop. 3-1-1449

Warszawsko-Wiedeńska Droga Żelazna
 Rozkład jazdy od 1 Lipca 1910 r.

I. Warszawa, - CZĘSTOCHOWA - BŁESZNO - Sosnowiec

Warszawa, odjazd	8 ¹⁰	10 ³⁰	
Piotrków, „	5 ²	12 ²⁰	3 ¹¹
Częstochowa przyjazd	9 ⁰⁰	2 ³⁰	5 ²⁰
„ odjazd	9 ¹⁵	2 ¹¹	4 ²⁰
Błesno odjazd	9 ⁵⁵	2 ⁵⁵	4 ⁵⁵
Granica, przyjazd	—	4 ²⁰	7 ¹⁰
Sosnowiec „	1 ²⁰	5 ²⁰	7 ²¹
			8 ⁰⁰
			11 ²⁰

II. Sosnowiec - BŁESZNO - CZĘSTOCHOWA - Warszawa

Sosnowiec, odjazd	5 ²⁰	8 ²⁵	3 ²⁰	6 ¹⁵
Granica „	6 ²⁰	9 ⁰⁵	4 ²⁰	8 ²⁰
Błesno „	8 ⁴⁵	11 ¹⁰	6 ²⁰	9 ²⁵
Częstochowa przyjazd	8 ³⁰	11 ⁰⁰	6 ¹⁵	9 ¹⁵
„ odjazd		11 ³⁰	6 ⁴⁵	9 ²⁵
Piotrków, przyjazd		1 ⁰⁵	8 ²⁰	11 ⁴⁰
Warszawa „		6 ¹⁵	12 ²¹	

KAROL SOCZEK
 (dawniej Lewiński).
Optyk-Mechanik
 w Częstochowie. II Aleja Nr. 16.
 (przy moście kolejowym)

Poleca w wielkim wyborze: okulary, binokle, różnych fasonów; barometry, termometry, lornetki, lupy, stereoskopy i widoki do nich, paski ruportowe, wyroby gumowe; specjalny dział fotograficzny: aparaty, klisze i wszelkie przybory do fotografowania. ----- CENY NISKIE.
 Przyjmuje wszelkie reperacje.

Nagrobnony Wielkim Srebrnym Medalem w Częstochowie, został urządzony w Cyklodromie Teatralna 3 w Częstochowie

TENIS

Warsztat reparacyjny części zapasowe. Einajmowanie, nakłowanie Rowery własnego wyrobu

MACZKA NESTLE MLECZNA

Od przeszło 40-ty lat polecana przez lekarzy całego świata jako idealny pokarm dla dzieci i dorosłych chorych na żołądek. 82-36-1

Z powodu wyjazdu
 Sprzedam nowe meble salonowe i wielie piękne triumo oraz para kucugowych maści kasztanowej wiadomość, koszary huzarskiejrotmistrza Koronnikow. 5-1-1452

AKUSZERKA
Józefa Rembalska
 przeprowadziła się pod 60. Aleja III 2 piętro 1472-4-1

Potrzebne zdolne prasowaczki i praczka I aleja Nr 1 Pralnia 1475-3-1

Pilnie najlepsze piwo i portier z browaru
C. STRYCKI
 w Rydze.
 Sprzedaż wszędzie Skład
 Częstochowa Teatralna Nr. 8 telefonu 83. 1463-45-1

Do sprzedania tokarnia 3 Aleja Nr. 69 wiadomość w budce 1471-3-1

Osoba inteligentna lat 30 poszukuje miejsca do zarządu domem. Częstochowa. „Hotel Europejski” I aleja 12 A. L. 1468

Buhal-czystej krwi holenderskiej pokrywa po Rb. 1,10 k. Ulica Cienna dom w-go p. Bzowskiego 4-1 1362

Do sprzedania dom z dużym placem i ogrodem wiadomość u stróża ulica Wieluńska 36 4. 6-1-1363

Uczę kroju bluzek i princess za 5 rb. całego kroju za 15 rb. daje lekcje języka niemieckiego bardzo tanio Cerkiewna 9 m. 7. 1426-4-1

Dwa welocypedy do sprzedania, ulica Dojazd Nr. 15 Kurnatowski. 8-1-1447

Wielki wybór gotowych gorsotów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorsotów „JOZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Reperacje, pranie, przeprasowanie i t. p. 6-1-1372

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA PRZYJMĄJĄ: Kantor własny Częstochowa Aleja II Nr. 43 - w Zawierciu księgarnia p. K. Lubcke i S-ka, - w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1.5 kop. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową, lub odnośnikiem do domów.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem k. 40 po tekście k. 15, obok tekstu (nadesłane) k. 50 nekrologi k. 20 Drobne ogłoszenia po 3 k. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie k. 20